

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2025
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Filosofi C
Lærer(e)	Marianne Niemann (MN)
Hold	24FiC23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

[illegible]

Titel 1	Det gode og det onde
Indhold	Etik: (s. 12-26 i bogen <i>Mennesket i verden</i>) -Hvad er etik?: https://filosofigrund.systime.dk/?id=122 - Kants pligtetik: https://filosofigrund.systime.dk/?id=123 - Primærttekst af Kant: https://filosofigrund.systime.dk/?id=149 - Benthams nytte-/ konsekvensetik: https://filosofigrund.systime.dk/?id=124 Kierkegaard: -Introtekst til eksistentialisme: "At blive virkelig" i bogen <i>Den eksistentielle virkelighed</i> https://deneksistentiellevirkelighed.systime.dk/?id=147 - Stadielæren: "Søren Kierkegaard: Stadier på livets vej" i bogen <i>Refleksion</i> fra systime.dk: https://refleksion.systime.dk/?id=174 - Primærttekst: uddrag af Forførerens Dagbog https://refleksion.systime.dk/?id=179#c604 (af pseudonymet Johannes Forføreren – æstetiker) Nietzsche: "Friedrich Nietzsche: Viljen til magt" i bogen <i>Refleksion</i> https://refleksion.systime.dk/?id=175 -Primærttekst: Uddrag af "Antikrist" https://refleksion.systime.dk/?id=179&L=0#c609 Sartre: - "Eksistens forud for essens" i bogen <i>Refleksion</i> https://refleksion.systime.dk/?id=175 Jean-Paul Sartre: Eksistens forud for essens Refleksion (systime.dk) Transhumanisme: "Transhumanisme – Det nye menneske": https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=132 "Det naturlige og det kunstige": https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=217 "Hvad er transhumanisme": https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=249 Primærttekst af transhumanist Kasper Lippert: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=250 Intro til Morten Dige (kritiker af transhumanismen): 4.5 Hvad er det gode liv? Teknologi og filosofi (systime.dk) + Shopping i det genetiske supermarked Teknologi og filosofi (systime.dk) <u>Supplerende materiale</u> Etisk dilemma "The trolley problem": https://www.youtube.com/watch?v=bOpf6KcWYyw Kortfilm: "Livets vand" (brugt i forbindelse med Kierkegaard) Video om stadielæren En kortfilm om Søren Kierkegaard. - YouTube Video om Overmennesket (Nietzsche) https://www.youtube.com/watch?v=bxiKqA-u8y4 Video om Sartres "ond tro": https://www.youtube.com/watch?v=xxrmOHJQRs Billedserie fra Politiken om kryoteknik (brugt i forbindelse med transhumanisme):

	https://politiken.dk/fotografier/art10051243/I-en-lagerhal-i-Arizona-ligger-100-d%C3%B8de-dybfrosne-mennesker-%E2%80%93-og-satser-p%C3%A5-en-chance-mere Afsnit af Black Mirror: ”The entire history of you” (ifm. Transhumanisme)
Omfang	Ca. 30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Hvad er en god handling: Etik (fokus på pligtetik og nytteetik) Hvad er det gode liv: Eksistentialisme og transhumanisme Særligt fokus på at kunne anvende filosofisk teori i praksis.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, klasses Diskussion, gruppearbejde, fremlæggelser, individuelt arbejde, interaktive øvelser

Titel 2	Mennesket, verden og samfundet
Indhold	Platon: - Platons idélære i bogen <i>Refleksion</i>: https://refleksion.systime.dk/?id=186#c706 - Al magt til filosofferne, s. 110-115 i bogen <i>Mennesket i verden</i>: https://filosofigrund.systime.dk/?id=143#c381 - Primærtekst: uddrag af "Phaidon" og "Staten" fra bogen <i>Refleksion</i> https://refleksion.systime.dk/?id=190#c745 + https://refleksion.systime.dk/?id=168#c470 Aristoteles: Kort introduktion fra <i>Den første filosofi</i> Descartes: (s. 78-84 i <i>Mennesket i verden</i>) - Baggrundstekst: Mennesket i to verdner: https://filosofigrund.systime.dk/?id=138 - Primærtekst: uddrag af "Afhandling om metoden": https://filosofigrund.systime.dk/?id=157 Hobbes: (s. 121 -127 i <i>Mennesket i verden</i>) - Baggrundstekst: "Thomas Hobbes – al magt til suverænen": https://filosofigrund.systime.dk/?id=145 - Primærtekst: uddrag af "Leviathan" https://filosofigrund.systime.dk/?id=163 - Kritik af Hobbes: https://filosofigrund.systime.dk/?id=164 Rousseau: "Rousseaus samfundspagt" fra <i>Eksistens og ansvar</i>, s. 103-107 (findes som pdf i teams-mappen) Rawls: (128-135 i <i>Mennesket i verden</i>) - Baggrundstekst: Retfærdighed som fairness https://filosofigrund.systime.dk/?id=146 - Primærtekst https://filosofigrund.systime.dk/?id=165 - Kritik af Rawls: https://filosofigrund.systime.dk/?id=166 <u>Supplerende materiale</u> Video om Platons hulelignelse: https://www.youtube.com/watch?v=69F7GhASOdM Descartes vs. Neo: https://www.youtube.com/watch?v=MLKrmw906TM Uddrag af Anders Fogh Rasmussens nytårstale fra 2002 (brugt som perspektivering til Platons idealstat) Video om Hobbes: https://www.youtube.com/watch?v=zL2LMTRoWIA&t=2s Video om "Justice" (i forbindelse med Rawls): https://www.youtube.com/watch?v=H0CTHVCKm90&t=421s Filmen <i>The Matrix</i> (i forbindelse med Platons idélære)
Omfang	Ca. 28 lektioner

Særlige fokuspunkter	Grundlæggende kendskab til den ontologiske og erkendelsesteoretiske udvikling fra antikken til Descartes Herunder inddrages et filosofihistorisk perspektiv Centrale begreber: Dualisme, monisme, rationalisme, empirisme, a-priori, a posteriori, induktion, deduktion, cogito ergo sum Grundlæggende kendskab til udvalgte teorier inden for politisk filosofi med særlig henblik på forholdet mellem menneskesyn og styreform Centrale begreber: Naturlig tilstand, naturret, naturlov, samfundskontrakt
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, nærlæsningsøvelser, små fremlæggelser, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, virtuel gennemgang, interaktive øvelser

Titel 3	Videnskabsteori
Indhold	Comte og positivismen: - Auguste Comte: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=168 - Videnskabens historiske udvikling: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=171 - Samfundets historiske udvikling: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=173 Humanvidenskaben og hermeneutikken: Kapitlet ”Humanvidenskabelig metode” til afsnittet ”Del og helhed” fra bogen <i>Basal Videnskabsteori</i> https://basalvidenskabsteori.systime.dk/?id=136 Popper og den kritiske rationalisme: <i>Mennesket i verden</i> (s. 48-57) Baggrundstekst: https://filosofigrund.systime.dk/?id=132 + Primærtetekst https://filosofigrund.systime.dk/?id=153 + kritik: https://filosofigrund.systime.dk/?id=173 Kuhn og paradigmateteorien: Baggrundstekst fra <i>Mennesket i verden</i> (s. 57-62): https://filosofigrund.systime.dk/?id=133 <u>Supplerende materiale</u> Video om videnskabelige metoder: https://www.youtube.com/watch?v=xFow8X91wcE Video om hvorfor videnskab er vigtigt: https://www.youtube.com/watch?v=7XSTY-MpiVA Video: Hvornår er noget videnskab?: Videnskabsteori: Hvornår er noget videnskab? - YouTube
Omfang	Ca. 12 lektioner
Særlige fokuspunkter	Positivisme og den naturvidenskabelige videnskabsteori med kort perspektivering til humanvidenskaberne og hermeneutikken Kritisk rationalisme og Poppers falsifikationsprincip Kuhns paradigmateteorien
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, klasediskussion, gruppearbejde, fremlæggelser, individuelt arbejde, interaktive øvelser

Titel 4	Det andet køn
Indhold	Mary Woolstonecraft: uddrag af “Kvindeopdragelse og kvinderettigheder” Simone de Beauvoir: Baggrundstekst + primærttekst fra bogen <i>Kærlighedens filosofi</i> Naturlig og seksuel selektion: -Baggrundstekst om Darwin fra <i>Kærlighedens filosofi</i> -Tor Nørretranders: Baggrundstekst og dele af primærttekst (s. 61-64) fra <i>Kærlighedens filosofi</i> (NB: I primærtteksten er der kun læst frem til afsnittet ”Ultimative og umiddelbare årsager”) Queerteori og det diskursive køn: ”Diskursivt køn” i bogen <i>Køn og ligestilling</i>: https://xn--knogligestilling-lxb.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=249#c857 Hannah Arendt: Baggrundstekst + primærttekst fra bogen <i>Tanker om ondskab</i> (her perspektiveres til Svendsens fire ondskabstypologier, men der er ikke udleveret tekstmateriale om dette) <u>Supplerende materiale</u> ”Be a lady they said”: https://www.youtube.com/watch?v=z8ZSDS7zVdU Video om Simone de Beauvoir: https://www.youtube.com/watch?v=Ws2Y2cWme8c Video om naturlig og seksuel selektion: https://www.youtube.com/watch?v=P88TwaC0f9U Klip fra sæson 1 afsnit 1 af “Bachelorette” (brugt i forbindelse med seksuel selektion) Video om Millgram eksperimentet (brugt i forbindelse med Arendt: https://www.youtube.com/watch?v=35e_7RQs_f4
Omfang	Ca. 20 lektioner
Særlige fokuspunkter	Kvindelig repræsentation i filosofiens verden. Der læses primært filosofiske tekster skrevet af kvinder i dette forløb (med undtagelse af Nørretranders) Fokus på feminisme, ligestilling, kønsidentitet Herudover berøres temaet ondskab igen i forbindelse med Hannah Arendt Centrale begreber: Socialkonstruktivisme og biologisk determinisme
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, nærlæsningsøvelser, små fremlæggelser, gruppearbejde, individuelt arbejde, skriftligt arbejde, virtuel gennemgang, interaktive øvelser